

Brüssel, 15. juuli 2022
(OR. en)

11428/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0218(NLE)

UD 151
COEST 573

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	15. juuli 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 345 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees seoses Ukraina kutsumisega ühinema kõnealuste konventsioonidega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 345 final.

Lisatud: COM(2022) 345 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.7.2022
COM(2022) 345 final

2022/0218 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees seoses Ukraina kutsumisega ühinema kõnealuste konventsioonidega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga¹ loodud ELi-CTC ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga² loodud ELi-CTC ühiskomitees (edaspidi „ELi-CTC ühiskomiteed“) seoses mõlema ühiskomitee kavandatava otsusega kutsuda Ukraina ühinema vastavalt kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga (edaspidi „konventsioonid“).

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Konventsioonid

Konventsioonide eesmärk on hõlbustada kaupade liikumist Euroopa Liidu ja nende riikide vahel, kes on kõnealuste konventsioonide osalised. Konventsioonid jõustusid 1988. aasta 1. jaanuaril.

Konventsioonidega on kehtestatud meetmed, mis hõlbustavad kaupade liikumist Euroopa Liidu, Islandi Vabariigi, Põhja-Makedoonia Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Türgi Vabariigi, Serbia Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahel.

Euroopa Liit on nende konventsioonide osaline.

Riigid, mis on konventsioonide osalised, kuid mitte liidu liikmed, on ühistransiidiprotseduuri riigid.

2.2. Kavandatavad ELi-CTC ühiskomiteed

ELi-CTC ühiskomiteede ülesanne on hallata nimetatud konventsioone ja tagada nende nõuetekohane rakendamine. Komiteed kutsuvad oma otsusega kolmandaid riike konventsioonidega ühinema.

ELi-CTC ühiskomiteede otsused võetakse vastu konventsiooniosaliste vastastikusel kokkuleppel.

2.3. ELi-CTC ühiskomiteede otsused

Ukraina avaldas soovi konventsioonidega ühineda, kui ta on täitnud ühinemise eeltingimusteks olevad õiguslikud, struktuurilised ja infotehnoloogiaalased nõuded.

Kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõikega 3 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikega 3 kutsuvad ELi-CTC ühiskomiteed oma otsusega ühinema konventsioonidega kolmandaid riike vastavalt artikli 1 lõike 2 ja artikli

¹ EÜT L 134, 22.5.1987, lk 2.

² EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

3 lõike 1 punkti c tähenduses ning vastavalt artiklis 11a ja artiklis 15a sätestatud menetluse kohaselt.

ELi-CTC ühiskomiteed esitavad sellise kutse, kui riik tõendab, et ta suudab täita konventsioonide sätete kohaldamise üksikasjalikke eeskirju.

ELi-CTC ühistransiidi ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise töörühma volitatud seirerühm jõudis 24. juunil 2022 järeldusele, et Ukraina on valmis konventsioonidega ühinema. Rühm uuris peamiselt protseduuri haldamiseks vajalike struktuuride kohandamist ja ühistransiidiprotseduuri kohaldamist võimaldava uue elektroonilise transiidisüsteemi rakendamist ning tegi kindlaks, et kutsete esitamise tingimused on Ukraina rasketest oludest hoolimata täidetud.

ELi-CTC ühiskomiteed kavatsevad oma järgmisel koosolekul või kirjaliku menetluse teel võtta vastu ELi-CTC kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ühiskomitee otsuse nr 1/2022 eelnõu ja ELi-CTC ühistransiidi ühiskomitee otsuse nr 2/2022 eelnõu, et kutsuda Ukrainat konventsioonidega ühinema.

Ühiskomiteede otsused, millega kutsutakse Ukrainat konventsioonidega ühinema, muutuvad konventsiooniosalistele siduvaks kooskõlas otsuste artikliga 2, milles on sätestatud, et „[k]äesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval“.

Vastavalt kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõikele 3 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikele 3 rakendavad konventsiooniosalistes seda liiki otsuseid kooskõlas oma õigusaktidega.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatav seisukoht on toetada Ukrainale konventsioonidega ühinemise kutse esitamist.

Euroopa Komisjoni 2001. aasta teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule (milles käsitletakse strateegiat, millega kandidaatriike valmistatakse ette EÜ-EFTA ühistransiidiprotseduuri ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamist käsitlevate 1987. aasta konventsioonidega ühinemiseks), Euroopa Komisjoni 2010. aasta teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule (milles käsitletakse strateegiat, millega teatavaid naaberriike valmistatakse ette mõlema konventsiooniga ühinemiseks) ja nõukogu 14. aprilli 2011. aasta järeldustes (milles neis kahes teatistes esitatud lähenemisviis heaks kiidetakse) on ette nähtud, et mitmeid riike tuleb nende püüdlustes konventsioonidega ühineda toetada.

Konventsioonidega ühinemine on osa ELi-Ukraina assotsieerimislepingust ja Ukraina ühinemiseelsest strateegiast Euroopa Liiduga ühinemiseks. Kooskõlas ELi-Ukraina assotsieerimislepingu sätetega viib see ELi õigustikuga ühtlustamiseni tollitransiidi valdkonnas.

Eesmärk on hõlbustada Ukraina, Euroopa Liidu ja teiste ühistransiidiprotseduuri riikide vahelist kaubandust. Need kutsed peaksid tooma märkimisväärset ja käegakatsutavat kasu nii kauplejatele kui ka tollile, kuna transiidi- ja tolliformaalsused muutuvad lihtsamaks, kulud vähenevad, kaupade liikumine toimub hõlpsamalt ja kaubavahetus võib suurened.

ELi-CTC ühiskomiteede kutsed on kooskõlas komisjoni arvamusega Ukraina taotluse kohta saada Euroopa Liidu liikmeks ning selle arvamuse heakskiitmisega Euroopa Ülemkogu poolt

23. juunil 2022, millega anti Ukrainale kandidaatriigi staatus. See on selge märk Ukraina Euroopa-väljavaatest.

Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu Ukraina-vastase sõjalise agressiooni tõttu on Ukraina ühinemine konventsioonidega veelgi pakilisem küsimus, kuna vaja on hõlbustada kaupade tõhusat liikumist üle Ukraina piiride, sest osa transporditeid on blokeeritud ja teised on seega ülekoormatud.

Seepärast teeb komisjon nõukogule ettepaneku, et liidu seisukoht oleks toetada Ukraina ühinemist konventsioonidega.

Kavandatavad otsused on kooskõlas Euroopa Liidu kaubandus- ja transpordipoliitikaga.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõikes 3 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikes 3 on sätestatud, et ELi-CTC ühiskomitee kutsub oma otsusega konventsioonidega ühinema kolmandaid riike vastavalt artikli 1 lõike 2 ja artikli 3 lõike 1 punkti c tähenduses.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

ELi-CTC ühiskomitee on kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikliga 10 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikliga 14 loodud organ.

Otsused, mille ELi-CTC ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Kõnealused otsused on rahvusvahelise õiguse alusel siduvad kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikliga 15 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikliga 20.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda konventsioonide institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees seoses Ukraina kutsumisega ühinema kõnealuste konventsioonidega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsioon³ ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsioon⁴ (edaspidi „konventsioonid“) sõlmiti Euroopa Majandusühenduse, Austria Vabariigi, Soome Vabariigi, Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel 20. mail 1987 ning need jõustusid 1. jaanuaril 1988.
- (2) Ukraina on avaldanud soovi konventsioonidega ühineda, kui ta on täitnud ühinemiseks vajalikud nõuded.
- (3) Kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõike 3 kohaselt võib kõnealuse konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitee võtta otsusega vastu kutsed kolmandatele riikidele konventsiooniga ühinemiseks.
- (4) Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõike 3 kohaselt võib kõnealuse konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitee võtta otsusega vastu kutsed kolmandatele riikidele konventsiooniga ühinemiseks.
- (5) On asjakohane määrata kindlaks konventsioonidega loodud ühiskomiteedes liidu nimel võetav seisukoht, kuna otsused, millega kutsutakse Ukrainat konventsioonidega ühinema, on liidule siduvad.
- (6) Konventsioonid on osa liidu õigustikust ja Ukraina ühinemiseelsest strateegiast. Konventsioonidega tagatakse Ukraina ja konventsiooniosaliste vahel tõhusad piiriületusprotseduurid.

³ EÜT L 134, 22.5.1987, lk 2.

⁴ EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

- (7) Kutsed on kooskõlas komisjoni arvamusega Ukraina taotluse kohta saada Euroopa Liidu liikmeks ning selle arvamuse heakskiitmisega Euroopa Ülemkogu poolt 23. juunil 2022, millega anti Ukrainale kandidaatriigi staatus.
- (8) Seetõttu peaks liidu seisukoht konventsioonidega loodud ühiskomiteedes olema kõnealuste konventsioonidega ühinemise kutse toetamine, mis põhineks seda seisukohta kajastavatel otsuste eelnõudel.
- (9) Konventsioonidega on ette nähtud, et kolmas riik, keda kutsutakse saama konventsiooniosaliseks, esitab ühinemisdokumendi ja ühinemine jõustub ühinemisdokumendi esitamisele järgneva teise kuu esimesel päeval.
- (10) Selleks et hõlbustada Ukraina kiiret ühinemist, on vaja käesolev otsus võtta vastu viivitamata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees võetav seisukoht seoses Ukraina kutsumisega ühinema nimetatud konventsiooniga põhineb kõnealuse ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on esitatud käesoleva otsuse I lisas.

Artikkel 2

Liidu nimel 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees võetav seisukoht seoses Ukraina kutsumisega ühinema nimetatud konventsiooniga põhineb kõnealuse ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on esitatud käesoleva otsuse II lisas.

Artikkel 3

Pärast artiklites 1 ja 2 osutatud ühiskomiteede otsuste vastuvõtmist avaldatakse need *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*